

Kijk op kinderbescherming in ... Amsterdam

**‘Ook wij moeten er
meer bovenop zitten.’**

Hester Korver

Tekst: Joost Bijlsma

In de gemeente Amsterdam gaat alles net iets anders, ook wat betreft de jeugdzorg. Dat betekent voor Hester Korver dat ze duidelijk moet maken waar de Kinderbescherming voor staat. De regiodirecteur zoekt de dialoog met ketenpartners, maar staat ook voor haar zaak. ‘Laten we scherp blijven op het effect van maatregelen.’

Toen Hester Korver tien jaar geleden van het KNMI naar de Raad voor de Kinderbescherming overging, was dat wel even wennen. “Ik verruilde een wetenschappelijke organisatie vol eigenwijze bèta’s voor een sociale, veel meer juridische, organisatie”, zegt ze. Naast dit cultuurverschil waren er ook mooie overeenkomsten. “Beide organisaties zijn uniek in hun soort en hun thematiek staat de laatste decennia in het middelpunt van de maatschappelijke belangstelling.”

Dat vraagt volgens Korver om duidelijk maken waar je voor staat. Dat gold niet alleen toen ze landelijk hoofd communicatie was, ook later toen ze regiodirecteur werd. “We zitten in een fase van snelle verandering als gevolg van de transitie van de jeugdzorg per 1 januari 2015. Als je onze organisatie vergelijkt met een huis, dan

zijn de weg, de stoep en de riolering volledig op de schop gegaan. Dat roept ook om aanpassingen van het huis aan die veranderende omgeving. Je moet goed aangeven wat je zelf wilt en van anderen verlangt.” Korver zoekt daarbij graag de dialoog. “Ik vind het leuk om op mensen af te stappen”, zegt de toegankelijke regiodirecteur.

Regio waar het anders gaat

Als het ergens nodig is om duidelijk te maken waar je voor staat dan is dat wel in Amsterdam. Korver is daar nu 3,5 jaar regiodirecteur. Het is volgens haar een regio waar ongelooflijk veel gebeurt. Bovendien is het een regio waar alles net iets anders gaat, dan in de andere. “Dat vraagt dat je tegen een pittige discussie moet kunnen en moet opkomen voor de waarden waar jij voor staat.

Zeker als je toegevoegde waarde in de keten ter discussie wordt gesteld door voormalig bureau Jeugdzorg Amsterdam, zoals in het verleden wel eens gebeurde. Inmiddels is dit geen discussiepunt meer, de wet is daar heel duidelijk over. Die samenwerking met het huidige Jeugdbescherming Amsterdam verloopt goed, we schakelen veel gemakkelijker met elkaar, waarbij we het stevige gesprek niet uit de weg gaan als dat nodig is.”

Het scherpe onderlinge debat in Amsterdam komt in haar ogen voort uit een positieve dadendrang. De verschillende ketenpartners hebben een wil om voorop te lopen en te vernieuwen. Dit blijkt onder meer uit de Amsterdamse aanpak van de top-1000 van zwaarste criminelen. Hierbij is ook de Kinderbescherming betrokken, vertelt Korver. “Een klein deel van die 1000 is minderjarig. En sommige van de volwassen criminelen hebben wij als minderjarige al voorbij zien komen. Bovendien hebben die criminelen families waar ook kinderen in zitten. Door samen te werken in de keten kunnen we deze problematiek veel effectiever aanpakken.”

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Amsterdam is voortvarend in de veranderingen die voortvloeien uit de transitie van de jeugdzorg. Het streven daarbij is om - met de gemeente voorop - ‘dichter op’ probleemgezinnen te zitten. Dit moet leiden tot meer preventie en het eerder signaleren van problemen. Ook is het de bedoeling om integrale oplossingen dichterbij de probleemgezinnen zelf te zoeken. Het streven om dichterbij problemen te zitten, geldt volgens Korver niet alleen voor de gemeente die met de ouder- en kindteams en Veilig thuis vaak in de frontlinie opereert. “Ook voor ons geldt dat wij er meer bovenop moeten zitten.” Kan ze daarvan een voorbeeld geven? “Jazeker. Laatst was er op de regionale omroep AT5 een bericht dat twee broertjes van negen en twaalf op een station waren aangetroffen door de politie. Dan nemen wij zelf contact met de politie op. Zo laten we zien dat we beschikbaar zijn als partner om de problemen op te lossen.”

Strakke regie gemeente

In het streven naar jeugdzorg die dichterbij de burger zit, voert de gemeente een strakke regie, onder aanvoering van wethouder Simone Kukenheim vertelt Korver. “Ook burgemeester Eberhard van der Laan draagt een steentje bij. Hij fungeert hier als een verbinder. Hij bundelt de denkkraft en daadkracht van de ketenpartners. Dat doet hij bijvoorbeeld door ons in zijn ambtswoning uit te nodigen om te praten over thema’s. Zo hebben we het gehad over de Meldcode kindermishandeling, die landelijk verplicht is gesteld. Dat speelt onder meer in ziekenhuizen, waar kinderen met botbreuken binnenkomen.” Ook schoolverzuim wordt volgens Korver daadkrachtig samen in de keten aangepakt. Dit heeft gunstige effecten. “De ketenpartners zijn beter op de hoogte van wat er speelt. Verder is het gevoel van gezamenlijke verantwoordelijkheid hierdoor toegenomen.”

Om haar mensen meer bewust te maken van hun plek in de keten-aanpak, stimuleert Korver hen om vaker ‘naar buiten te kijken’. Dat geldt niet alleen voor managers. “Als er een overleg is over

criminele families, waarom moet daar dan beslist een teamleider heen? Onze medewerkers zijn als de professionals soms veel beter in staat om daar het kindbelang te dienen. Het is goed dat ze af en toe even uit de dagelijkse casuïstiek stappen en kijken naar de context waarin ze opereren. Dat voorkomt een kokervisie en helpt om de verbindingen te leggen op alle niveaus.”

Kritisch blijven

Samenwerken als partner in de keten is mooi, maar Korver benadrukt wel het belang van kritisch blijven. “Het aantal onderzochtellingen is de laatste jaren gedaald in Amsterdam, ook vergeleken met andere regio’s. Daarover kunnen we hoera roepen. Want misschien is dat een teken van meer preventie en een succesvoller voortraject. Een teken dus, dat het stelsel werkt. Maar we moeten wel alert blijven. Want het centrale doel moet altijd blijven dat kinderen veilig opgroeien. Als het terugbrengen van kindbeschermingsmaatregelen een doel op zich wordt, kunnen kinderen in de knel komen. We willen aan de andere kant niet hebben dat er te lang wordt aangemodderd voordat zaken naar ons toe komen.” Ook daar zijn mogelijk tekenen van. Want het aantal spoedmeldingen in Amsterdam neemt namelijk toe. “Bij een aantal van die meldingen kun je je afvragen: hadden we spoed niet kunnen voorkomen als de zaak eerder was voorgelegd? Spoed is altijd ingrijpender, maar helaas ook niet helemaal te voorkomen.” Het is in haar ogen belangrijk om goed te onderzoeken wat er achter de cijfers zit. “Laten we scherp blijven op het effect van maatregelen. Landelijk onderzoek kan ervoor zorgen dat we daarvan een duidelijker beeld krijgen. En ook van hoe de situatie in Amsterdam zich verhoudt tot andere regio’s.”

Zorgen dat het stopt

gevraagd naar wat in haar ogen nog beter kan in de zorg voor kinderen, hoeft Korver niet lang na te denken. In haar ogen is het belangrijk om burgers veel bewuster te maken van kinderleed en wat zij eraan kunnen doen. Zeker nu sociale verbanden minder hecht zijn dan in het verleden. “In bijna elke klas van een basisschool zit wel een kind dat het moeilijk heeft. Je weet meestal wie dat is. Je hoeft niet altijd direct iets te doen maar deel je zorgen, dat kan ook bij Veilig Thuis. We kunnen het ons niet permitteren om weg te kijken.” Ze vertelt over een film waarin een huisarts helemaal ‘vergat’ dat zijn psychiatrische patiënt ook nog de zorg voor kinderen had en niets met die kennis deed. Het gebeurt volgens haar nog te vaak dat kinderen onnodig lijden. “De buitenwereld moet hier meer oog voor hebben en ons kennen als de organisatie die ingrijpt als dat echt nodig is. Daar zit ook onze drive: zorgen dat het stopt en dat hulp kan worden ingezet. Kinderen moeten kind kunnen zijn.”